

SBR nuttig voor

Tachtig procent van de ondervraagde mkb-bedrijven heeft nog nooit van SBR gehoord, blijkt uit onderzoek van de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Slechts 34 procent van de bedrijven die wel weten wat SBR is, hoorde hierover van hun accountant: het informeren van ondernemers staat kennelijk nog niet hoog op de agenda bij accountants.

TEKST: ERIC MELSE EN JESSE WELTEVREDEN* | BEELD: MARJA BROUWER

Voor het bedrijfsleven biedt SBR in potentie vier belangrijke voordelen: administratieve lastenverlichting; optimalisering van interne gegevensuitwisseling; actuele en betrouwbare branchecijfers voor benchmarking; verbetering van de bedrijfsfinanciering.

Aanpassen van informatiesystemen voor het combineren en consolideren van gegevens is goed mogelijk, maar nog in geringe mate beschikbaar.

Zowel accountants als softwareleveranciers kunnen veel meer inspelen op de mogelijkheden van (functionele) systeemintegratie via SBR voor planning- en controledoelstellingen en realtime-rapportages. Wellicht eerst als een 'bolt-on-oplossing' waarbij de onderneming voldoet aan de rapportageverplichting die de overheid stelt.

De volgende stap zou moeten zijn om de 'built-in-oplossing' te implementeren: hierbij is het opslaan van gegevens in XBRL al onderdeel van de boekhoudsoftware. Omdat het informatiesysteem zelf XBRL-berichten aanmaakt, is het voor het aanmaken van rapportages (zoals de jaarrekening) niet meer noodzakelijk om gegevens naar het XBRL-formaat om te zetten, zoals bij de 'bolt-on'-oplossing. Bovendien is de kwaliteit van de gegevens hoger omdat de rekenregels binnen de administratiesoftware op consistente wijze aan die van de XBRL-taxonomie zijn gekoppeld. Anders gezegd: het is

dan op elk moment mogelijk om XBRL-berichten vanuit de eigen administratie op te stellen.

GEGEVENSUITWISSELING

Onderzocht is in hoeverre financiële intermediairs zijn betrokken bij de administratie van mkb-bedrijven. Het merendeel van de bedrijven blijkt voor het voeren van de administratie gebruik te maken van de diensten van intermediairs (zie figuur 'Wie verzorgen de administraties en rapportages voor mkb-bedrijven'). De salarisadministratie en het maken van tussentijdse financiële rapportages worden daarbij het vaakst volledig uitbesteed aan een intermediair. Opmerkelijk is dat juist de boekhouding voor een ruim deel door de onderneming zelf wordt gedaan: 38 procent geheel en 47 procent deels. Dit betekent dat in totaal 75 procent van de bevroegde ondernemingen (op termijn) voordeel heeft van de invoering van SBR.

Aangezien de overgrote meerderheid van de mkb-bedrijven gebruikmaakt van intermediairs voor zowel interne- als externe financiële en andere rapportages, rijst de vraag hoe momenteel de gegevensuitwisseling tussen de bedrijven en hun dienstverleners is ingericht. Bedrijven blijken hun financiële en andere bedrijfsgegevens vooral per e-mail en met papieren documenten bij hun intermediair aan te leveren (zie figuur 'Wijzen waarop mkb-bedrijven financiële en bedrijfsgegevens bij intermediairs aanleveren'). Meer dan zes op tien mkb-bedrijven leveren deze gegevens op volledig ongestructureerde

SBR REVOLUTIE

Bedrijven – of hun accountant – kunnen voor het indienen van belastingaangiften, jaarrekeningen en financiële rapportages gebruikmaken van een nieuwe elektronische standaard: Standard Business Reporting (SBR). SBR is sinds 1 januari 2013 zelfs verplicht voor de system-to-system-aangifte Inkomstenbelasting voor ondernemers en de Vennootschapsbelasting. De rijksoverheid beoogt met SBR de administratieve lastendruk voor het Nederlandse bedrijfsleven te verlichten voor maar liefst vijfhonderd miljoen euro en meent dat vooral accountants en leveranciers van administratieve software nu aan zet zijn om SBR snel in te voeren.

Financiële intermediairs vervullen een belangrijke rol bij het indienen van de belastingaangiften van mkb-bedrijven. Zelfs een ruime meerderheid (68 procent van de mkb-bedrijven) laat de belastingaangiften bij voorkeur verzorgen door een intermediair.

mkb?

wijze aan (mondeling, papier, per e-mail), terwijl slechts een kleine twintig procent dit volledig gestructureerd doet (via een website of een softwaresysteem). Van de ondervraagde bedrijven levert een vijfde zowel gestructureerd als ongestructureerd gegevens bij hun intermediairs aan. Dit betekent dat er een aanzienlijke efficiencywinst valt te realiseren bij zowel de mkb-bedrijven zelf als hun intermediairs wanneer het uitwisselen van gegevens voortaan elektronisch zou plaatsvinden.

MKB-BEDRIJVEN EN HUN ACCOUNTANT

Een ruime meerderheid (circa tachtig procent) van de mkb-bedrijven is tevreden over de kwaliteit van het werk van hun accountant (zie figuur 'Mening mkb-bedrijven dienstverlening van accountants'). Daarnaast heeft een vrijwel even groot percentage veel vertrouwen in de accountant. Ook vindt meer dan zes op de tien bedrijven dat zij door hun accountant goed worden geïnformeerd over fiscale ontwikkelingen. Verder vindt ruim 63 procent van de mkb-bedrijven dat hun accountant zijn werk op tijd aflevert en is slechts een kleine minderheid (zeventien procent) van mening dat het overleg met de accountant veel tijd vergt.

Gezien deze uitkomsten is het wellicht niet verwonderlijk dat slechts 35 procent van de ondervraagde bedrijven graag minder tijd wil besteden aan de gegevensuitwisseling met de accountant (zie figuur 'Houding mkb-bedrijven ten opzichte van elektronisch uitwisselen gegevens met accountants'). Dit neemt niet weg dat een ruime meerderheid openstaat voor elektronische gegevensuitwisseling met

MKB-BEDRIJVEN EN HUN FINANCIËLE INTERMEDIARIS

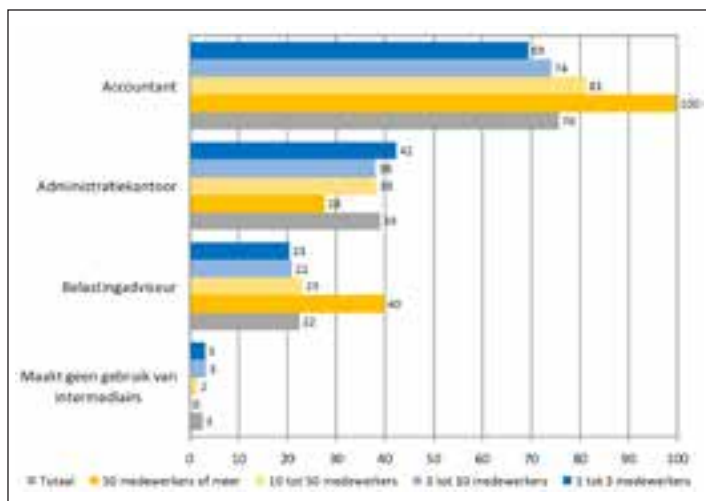
Vrijwel alle mkb-bedrijven (97 procent) maken gebruik van de diensten van een of meer financiële intermediairs (zie figuur 'Van welke intermediairs maken mkb-bedrijven gebruik, naar omvang bedrijf'). Van de ondervraagde mkb-bedrijven maakt ruim 75 procent gebruik van de dienstverlening van accountants. Administratiekantoren en belastingadviseurs worden door respectievelijk 39 en 22 procent van de mkb-bedrijven ingehuurd. Bedrijven met vijftig of meer medewerkers hebben aanzienlijk vaker een accountant en belastingadviseur dan ondernemingen met minder werknemers. Andersom maken deze grote ondernemingen juist weer minder vaak gebruik van een administratiekantoor dan kleinere mkb-bedrijven. De bedrijfsomvang blijkt bepalend voor de keuze van het type financieel intermediair.

hun accountant. Ongeveer de helft van de ondernemingen verwacht door elektronische gegevensuitwisseling met hun accountant tijd en kosten te besparen. Bedrijven met minder dan tien medewerkers zijn hier iets minder positief over dan grotere ondernemingen. Verder wil bijna driekwart van de mkb-bedrijven dat hun accountant bedrijfsgegevens pas naar uitvragende partijen doorstuurt na het ontvangen van een digitale machtiging hiertoe.

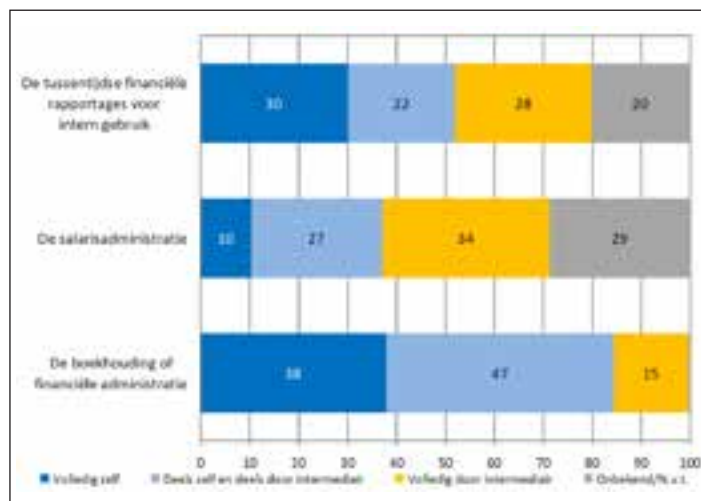
INZET ACCOUNTANTS

De grote onbekendheid bij het mkb maakt SBR niet per definitie onbemind, maar alle bij SBR betrokken partijen zouden meer moeite kunnen nemen om de voordelen van deze procesinnovatie voor mkb-bedrijven concreet te maken. Heldere communicatie op korte termijn is cruciaal om draagvlak voor de invoering van SBR bij het Nederlandse bedrijfsleven te creëren. Hierop wordt ook stevig aangedrongen door de brancheorganisaties die aan dit onderzoek hebben meegewerkt. Om het

Van welke intermediairs maken mkb-bedrijven gebruik, naar omvang bedrijf, %, 2012/2013*

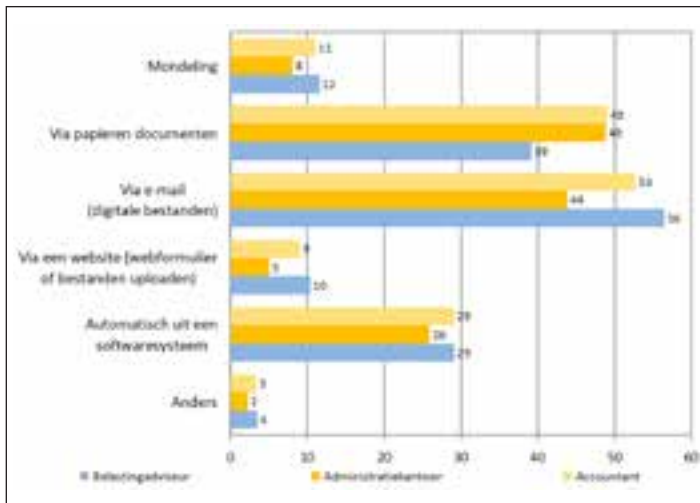

Wie verzorgen de administraties en rapportages voor mkb-bedrijven, %, 2012/2013

* Percentages tellen niet op tot honderd procent, omdat ondernemers meer antwoorden konden geven.

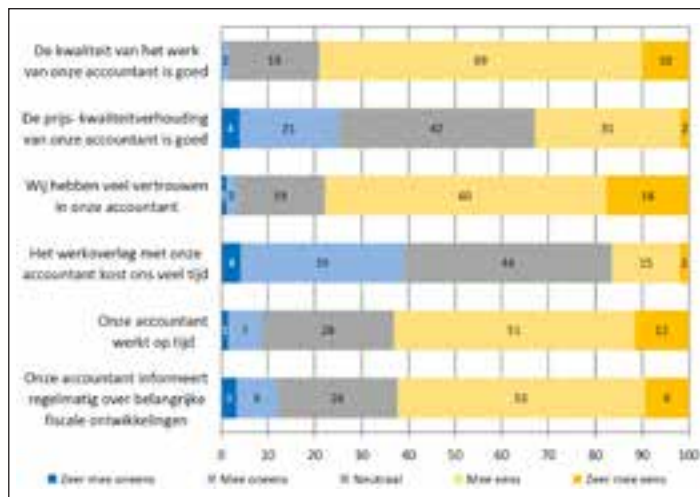
Wijzen waarop mkb-bedrijven financiële en bedrijfsgegevens bij intermediairs aanleveren, %, 2012/2013*

* Percentages tellen niet op tot honderd procent, omdat ondernemers meer antwoorden konden geven.

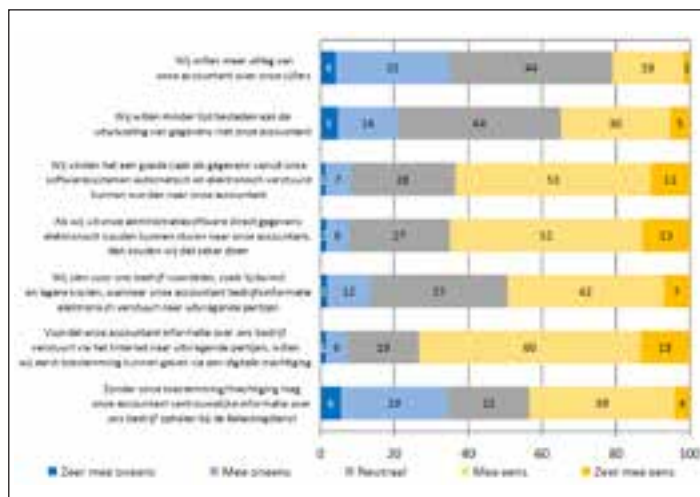
Bron: HvA (2013)

Mening mkb-bedrijven dienstverlening van accountants, %, 2012/2013

Bron: HvA (2013)

Houding mkb-bedrijven ten opzichte van elektronisch uitwisselen gegevens met accountants, %, 2012/2013

Bron: HvA (2013)

HET ONDERZOEK

Het expertisecentrum Instant Reporting en het lectoraat Online Ondernemen van het Centre for Applied Research on Economics & Management (CAREM), Hogeschool van Amsterdam, deden onderzoek naar de mogelijkheden en gevolgen van SBR voor het mkb in samenwerking met zeven brancheverenigingen: BOVAG, KVGO, TLN, KHN-BHC, ZLTO, LTTB en LTO Nederland (ZLTO, LTTB en LTO Noord). In totaal zijn ruim duizend mkb-bedrijven ondervraagd over de bekendheid met en houding ten opzichte van SBR. De enquête is onafhankelijk uitgevoerd en werd gefinancierd met een RAAK-subsidie van de Stichting Innovatie Alliantie voor meerjarig onderzoek naar de implicaties van SBR voor mkb-bedrijven.

De Hogeschool van Amsterdam wil met dit onderzoek nadrukkelijk de discussie bevorderen tussen brancheverenigingen, de Rijksoverheid, banken, intermediairs en leveranciers van administratiesoftware over wat SBR het mkb te bieden heeft.

Het onderzoeksrapport is beschikbaar op:

<http://bit.ly/15HjISV>

Voor het SBR-webinar bezoek: <http://bit.ly/ZiVilIs>

draagvlak voor SBR te vergroten, moet naast de uitvragende partijen – de Belastingdienst, het Centraal Bureau voor de Statistiek, de Kamer van Koophandel en de banken – vooral de accountant nut en noodzaak van SBR duidelijk maken.

De accountant moet zich niet beperken tot de invoering van SBR in de procesgang en de systemen van het eigen kantoor. Juist wanneer SBR wordt toegepast bij de mkb-bedrijven zelf kan sprake zijn van verlichting van de administratieve lasten aangezien dat effect heeft op interne en de externe gegevensuitwisseling. De invoering van SBR optimaliseert door standaardisatie de interne gegevensuitwisseling tussen administraties. Naast een verdere automatisering van de externe gegevensuitwisseling tussen mkb-bedrijven en hun accountant maakt SBR het ook mogelijk om kredietrapportages sneller en regelmatig te verstrekken aan banken. Accountants zijn, zo blijkt uit het onderzoek, momenteel al nauw betrokken bij dit aspect van de bedrijfsfinanciering. Mkb-bedrijven maken veel gebruik van accountants bij kredietaanvragen en kredietrapportages, respectievelijk 26 en 29 procent werken hiervoor samen met accountants terwijl respectievelijk twaalf en 22 procent dit geheel overlaat aan hun accountant. Het lijkt waarschijnlijk dat door SBR de accountant vaker ingezet wordt bij het verkrijgen van bedrijfsfinanciering. □

Noot

* Eric Melse en Jesse Weltevreden zijn beiden werkzaam bij het Centre for Applied Research on Economics & Management (CAREM) en de Hogeschool van Amsterdam.